

OKULLARDA RUH SAĞLIĞINI BOZUCU KOŞULLAR

OKULLARDA RUH SAĞLIĞINI BOZUCU KOŞULLAR

- **1- Öğretim Önceden Hazırlanmış Plana Mutlaka Bağlı Kalmayı Gerektirmez.**
- Kuşkusuz plan öğretmene, öğretim yönünden sınıfta bir düzen içinde belli bir programın konularını sunmayı kolaylaştırır. Öğretmen programın konularını belli bir doku içinde bazı ders araçlarından yararlanarak, belli metotlar kullanarak ve bunları öğrenciye belli bir sıra içinde sunarak görevini yerine getirdiğine inanır. Bu çaba içinde öğretmen 40-50 kişilik sınıflarda öğrencilerin sorularına ve ilgilerine gereken önemi verememektedir. Oysa öğrenciden gelen bir soru, onun düşünce süreci içinde belli bir belirsizliğin ifadesidir.
- İlgilerin gerisinde çoğunlukla geliştirilmeye elverişli olan belli bir yetenek bulunmaktadır. Bu yeteneklere işlerlik kazandırmak için öğretmenin, öğrencinin kendi çabasına dayalı çözüm yolları göstermede yapacağı rehberlik büyük önem kazanmaktadır.

OKULLARDA RUH SAĞLIĞINI BOZUCU KOŞULLAR

■ 2- Okullarda Sessiz ve Edilgen Bir Sınıf Topluluğu Aktif ve Gürültülü Bir Sınıf Topluluğuna Yeğlenmektedir.

Böyle bir toplulukta öğretmen aktif ve çok konuşur, çok konu işlerken öğrenci pasif ve sessiz ama öğrenme azdır. Bunun tersi olan bir durum öğretmeni ve idarecileri rahatsız etmekte, öğretmeni sınıfta disiplini kuramamış duruma düşürmektedir. Oysa öğretmenin başlattığı ve otoriter disiplini öğrencide kaygı yaratıcı ve öğrenmeyi ketleyici olmaktadır.

OKULLARDA RUH SAĞLIĞINI BOZUCU KOŞULLAR

3- Okulda, Bağımlı Öğrenci Davranışları Bağımsız Davranışlara Yeğlenmektedir.

- Aslında okulda öğrencinin kendi kendini disipline etmesi amaçlandığı halde bunu öğrenmesi için uygun bir ortam yaratılamamaktadır. Örneğin okulda pek çok kurallar daha önceden belirlenmiş ve sebebi bilinmeyen yasaklara dönüştürülmüştür. Ö yasağın gerisindeki gerçek nedeni öğrencinin kavrayabilmesi için okulda hiç bir çaba harcanmamaktadır. Bunlar sınıfta tartışılabilirdir. Öğretmenin anlattığı konuları iyi belleyen (ezberleyen) öğrenciye başarılı ve sorumlu öğrenci gözüyle bakıldığı, öğrenciden gelen orijinal ve yaratıcı tepkiler acayiplik yada sorumsuzluk olarak nitelendirildiği sürece öğrenci uyumlu davranışlar yerine ancak uyarlı davranışları öğrenebilecektir.

OKULLARDA RUH SAĞLIĞINI BOZUCU KOŞULLAR

■ 4- Okulda Alışılmışlık ve Geleneksellik Başarı, Yaratıcılık Başarısızlık Olarak Nitelenmektedir.

■ Her insanda bir ölçüde yaratıcılık vardır. Bu toplum içinde ve okulda yavaş yavaş söndürülmektedir. Her zaman, her şeyin tek ve doğru bir cevabının olduğu kabul edilmekte, pek çok zeki öğrenci tek ve doğru cevabın baskısı altında ve yanlış yapma korkusu içinde öğretmenin düşüncelerine katılmadığı zaman bile bunu ifadeye gerek duymamaktadır. Okul konuları ilgisini çekmediği için düşünceleri sınıfın dışındaki konularda olmakta ve çok defa sınıfın dışında yaşamaktadır. Bu öğrenciler ilgisiz, başarısız ve hatta yetenekleri sınırlı bir görünüm içinde öğretmenin umutsuz vakası haline gelmektedirler. öğretmenin bu beklentisini yaratıcı öğrencilerin kendileri de çoğu kez benimsemekte ve okulda hemen hiç bir şey öğrenememektedirler. Yaratıcı düşünceler öğretmeni ürkütmekte, onda sınıfın düzenini bozduğu kanısını uyandırmaktadır. Yaratıcı öğrenci sınıfta eğlence ve alay konusu haline gelmekte ve arkadaşları tarafından da küçük görülmektedirler. Bu durum karnesine ve ailesine de yansımaktadır. Bazen bu öğrenciler okulu terk etmekte, başıboşluk ve zihinsel tembellik içinde, kendi, ailesi ve geleceğe umutsuzluk ve hayal kırıklığı içinde bakmaktadırlar.

OKULLARDA RUH SAĞLIĞINI BOZUCU KOŞULLAR

5- Okulda Öğrenciler İşbirliğinden Çok Yarışmayı Öğrenmektedirler.

Bu yarışta, öğrencilerin biri kazanmakta, diğerleri kaybetmektedir. birinin başarısı diğerinin yenilgisi olduğundan başkalarının başarısından veya başarılı kimseden nefret etmenin kökleri daha çocukluk yıllarında atılmaktadır. Bu yarışta belki yetenekli öğrenciler motive olabilir ama kazanması umutsuz öğrencilerin bu yarışın içine çekilmesi, sınıfı kaygı ve güvensizlik yaratan bir çevre haline getirmektedir. Öğrencinin değeri bu yarış kazanabilmesine bağlı bir hale gelirken, eğitimde amaç öğrenmeden çok kazanmaya dönüşmektedir. Okul dışı yaşamın genellikle yarıştan çok işbirliğine dayandığı bir gerçektir. Yaşamı kavgaya dönüştürmeden ve diğer insanları tepelemeden sürdürmenin yolları, küçük yaşlardan itibaren insanların yardımseverlik ve işbirliğine olan eğilimlerine işlerlik kazandırmaktan geçmektedir. Yaşamın yarış isteyen yönü de vardır ama yaşamın hepsi yarış değildir. Eğitimde yarış tek güdüleme yolu olarak almamak ve yarışmanın işbirliği, sevgi ve arkadaşlık duygularını öldüreceğini unutmamak gerekir. Yarışmaya, bir güdüleme aracı olarak ancak bütün diğer güdüleme araçları etkisini kaybettiğinde, tüm olumsuz yan etkilerini de kontrol altına alarak başvurmak gerekmektedir.

OKULLARDA RUH SAĞLIĞINI BOZUCU KOŞULLAR

- **6- Okulda Akademik Gizilgüçlerin Geliştirilmesi Ön Plana Alınmış, Akademik Olmayan Güçlerin Geliştirilmesi ile İlgili Yaşantılar İhmal Edilmiştir.**
- Resim, müzik, beden eğitimi gibi artistik yetenekle ilgili konular okul programlarında yer aldığı halde fazla önemsenmemektedir. Hatta bu konular üzerinde yapılan ders dışı çalışmalar öğrencinin akademik programını aksatacağı düşüncesiyle, çoğu kez öğrencinin ilgi ve gayreti engellenmektedir. Gerçek yaşama baktığımızda akademik konuların ürünü olan ihtiyaçlar, akademik konuların ürünü olanlarınkinden daha az önemli değildir ve hatta yaşamı renklendiren ve insanı mutlu eden ihtiyaçlardır.
- Okullardaki akademik konuların dışında kalan konuların ve gizilgüçlerin gelişimini engelleyici anlayışın terk edilmesi zorunludur.

OKULLARDA RUH SAĞLIĞINI BOZUCU KOŞULLAR

- **7- Okullarda öğretim Ayrıntılı Olgular Üzerinde Yoğunlaşırken Bunlardan Genellemelere Ulaşma İhmal Edilmektedir.**
- Oysa ayrıntılar kısa bir süre içinde unutulurken genellemeler ve kanunlar unutulmamaktadır (Bloom, 1971). Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları ayrıntılı bilgileri öğrenmede ısrarlı görüldüğünde ayrıntılı bilgilere yer vermek öğrenmeyi verimli hale getirmektedir. Bu durumda öğrenciler ilgi duydukları konuda daha derinliğine öğrenme fırsatı bulabilirler.

OKULLARDA RUH SAĞLIĞINI BOZUCU KOŞULLAR

- **8- Okulda Öğrenci Sınıf Geçme Uğruna Kişilik Bütünlüğünü Bozucu Olan ve Çoğunlukla da Pek Dürüst Sayılmayan Yollara Başvurmaktadır.**
- Öğrenmeyere sınıf geçmek amaç haline gelmiştir. Bazen öğrenci sınav veya testi geçmek için özel bir çalışma yöntemi geliştirmekte ve bu yöntemle öğrenme gerçekleşmeden sınıfını geçecek not alabilmektedir. Bazen de öğrenci kopya ile sınıf geçme yolları aramakta; hatta bazen de sınıf geçmek için öğretmene şirin görünme çabası içine düşmektedir. Bu durum kişinin ahlaki yönünde (karakterde) bir çarpıklığa neden olmaktadır. Oysa saygı, dürüstlük ve empatik anlayış ilkelerini benimsemiş öğretmenlerin öğrencilerinde bu türlü hile ve iki yüzlülük sıklıkla görülen olay değildir. (Patterson, 1973).

OKULLARDA RUH SAĞLIĞINI BOZUCU KOŞULLAR

- **9- Öğretimde Bilgi Kazandırmaya Önem Verilmekte, O Bilginin Öğrenci İçin Ne Anlama Geldiği Üzerinde Durulmamaktadır.**
- Öğrenci için sınıfta olup bitenlerin hep kendi ihtiyaçlarına bağlı olan bir anlamı vardır. Öğretmenin öğrencilerinin ihtiyaçlarını keşfedebilmesi, onun duyarlı olması ve empatik anlayış geliştirmiş olmasına bağlıdır.
- **10- Okul Programları Ve Sınıf Etkinlikleri Çocuk Hatta İnsan Zihninin Psikolojik Yapısına Göre Düzenlenme Yerine Yetişkin Mantığının İşleyişine Göre Düzenlenmektedir.**
- Oysa bu konular gerçek yaşamda belli bir bütünün farklı boyutlarıdır. Bütünden bağlarını koparmış bu yapaylık çocuk için fazla bir anlam taşımamaktadır.

OKULLARDA RUH SAĞLIĞINI BOZUCU KOŞULLAR

- **11- Sınıfta Öğretmenler, Çocuğa Konuları Öğretmekten Çok Genelde Onlara, Kendi Benlikleri Hakkında Olumsuz Tutumlar Öğretmektedirler.**
- Bu durum öğrenmeyi büsbütün güçleştirmektedir ve özgerçekleşimini engellemektedir. Çoğunlukla öğretmenler öğrencinin öğrenmesini değerlendirirken geçmez notlar için öğrenciye “henüz yeterli öğrenme gerçekleşmedi” mesajı vermek yerine “benliğin yetersizliğine bağlı bir başarısızlık” mesajı vermektedirler.

OKULLARDA RUH SAĞLIĞINI BOZUCU KOŞULLAR

- **12- Okulda Duyuşsal Nitelikli Öğrenmelere Gereken Önem Verilmemektedir.**
- Oysa en köklü davranış değişiklikleri bu tür öğrenmelerle gerçekleşmektedir. Okul, duyguların konuşulabileceği bir yer olmadıkça olumsuz duyguların öğrenme üzerindeki olumsuz etkileri önlenemez. Ayrıca öğrenilenlerin kalıcılığını arttırmada duygusal katılımların payı büyük olduğu gibi olumsuz duygular hem yeni öğrenilenleri zorlaştırır hem de öğrenilmiş olanların unutulmasını kolaylaştırır.
- Ruh sağlığını bozan ve eğitimin sonsal hedefine ulaşmasını engelleyen eğitim uygulamalarının olumsuz etkilerini önleyecek yeni ve köklü uygulamalar getirmek güç olmakla birlikte en azından bir öğretmenin bu uygulamaların zararının bilincinde olması ve kendi çapında bunları önleyici önlemler almaya çalışması eğitimin verim ve kalitesine en büyük katkıyı getirecektir.

TEŐEKKÜRLER

